

Zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Od 1. 3. 2017 ustanovuje zákon o sociálnych službách zameranie sociálnej služby na podporu rodiny s deťmi na službu na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života rodičov dieťaťa do troch rokov alebo do šiestich rokov, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom (novela zákona o sociálnych službách vykonaná zákonom č. 40/2017 Z. z.).

Služba na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života:

- sa poskytuje terénnou formou prostredníctvom opatrovateľa detí v domácnosti dieťaťa alebo
- ambulatnou formou mimo zariadenia (v domácnosti opatrovateľa detí alebo v priestore zamestnávateľa rodiča vyčlenenom na zabezpečenie starostlivosti o dieťa) alebo
- ambulatnou formou v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

V záujme ochrany dieťaťa z hľadiska podmienok prevádzkovania formalizovanej služby starostlivosti o dieťa bola vykonaná aj novela zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, ktorou sa za zariadenia pre deti a mládež, ktoré podliehajú pôsobnosti príslušných orgánov verejného zdravotníctva, považujú zariadenia, v ktorých sa poskytuje služba výchovy a starostlivosti o deti bez ohľadu na ich právnu formu, a to aj tie, ktoré doposiaľ tejto pôsobnosti a regulácii nepodliehali (čl. II zákona č. 40/2017 Z. z.).

Sociálna služba na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života sa poskytuje rodičovi dieťaťa do troch rokov alebo do šiestich, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným. Spočíva v zabezpečení formalizovanej starostlivosti o dieťa v čase prípravy rodiča na povolanie, prípravy na trh práce, výkonu zárobkovej činnosti alebo vykonávania aktivít spojených s jeho vstupom alebo návratom na trh práce.

Usmernenie pre zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa k zabezpečeniu poskytovania sociálnych služieb osobám prichádzajúcim z Ukrajiny - usmernenie , príloha - word , rtf

Zmeny v zákone o sociálnych službách od 1. 11. 2018 v nadväznosti na zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) bol s účinnosťou od 1. novembra 2018 zmenený a doplnený zákonom č. 289/2018 Z. z..

Do pozornosti dávame nasledovné zmeny:

- **Upustenie od požiadavky debarierizácie objektov už prevádzkovaných zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa na účely plnenia podmienok na zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb i počas poskytovania tejto sociálnej služby**
U poskytovateľov služby starostlivosti o deti v zariadeniach prevádzkovaných ako „detské jasle“ do nadobudnutia účinnosti novely zákona o sociálnych službách, vykonanej zákonom č. 40/2017 Z. z., čo znamená v zariadeniach prevádzkovaných k 28. februáru 2017 a prevádzkovaných v rovnakom objekte zariadenia aj k 31. októbru 2018 a aj po tomto dni , sa od 1. novembra 2018 na účely vzniku a trvania oprávnenia poskytovať túto starostlivosť o deti ako sociálnu službu, považuje podmienka bezbariérovosti za splnenú. Ak by však došlo k vykonávaniu akýchkoľvek stavebných úprav počas užívania týchto stavieb (zmeny dispozičného riešenia, podstatné rozšírenie prevádzky), na ktoré sa bude vyžadovať stavebné povolenie, v tomto prípade zariadenie bude musieť byť bezbariérové, a to už v súlade so Stavebným zákonom. Táto výnimka z povinnosti debarierizácie novo ustanovená zákonom o sociálnych službách sa vzťahuje teda len na prevádzkovateľov „existujúcich“ zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa prevádzkovaných k 28. februáru 2017 a aj po 31. októbri 2018 v tej istej budove. Ak by tento prevádzkovateľ, resp. poskytovateľ sociálnej služby uvažoval uplynutím doby o presťahovaní prevádzky zariadenia do iného objektu, tento objekt už plniť podmienku bezbariérovosti bude musieť (pri zmene miesta poskytovania sociálnej služby sa podľa zákona o sociálnych službách podáva nová žiadosť o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb, v rámci ktorej sa novo preukazuje a posudzuje plnenie priestorových podmienok, personálnych podmienok, materiálnych podmienok a hygienických podmienok na konkrétnom novom mieste poskytovania sociálnej služby).
- **Zmena podmienok posudzovania plnenia kvalifikačných predpokladov u opatrovateľov detí do troch rokov veku dieťaťa**
Právna úprava novo vytvorila prechodné obdobie počas trvania pracovnoprávneho vzťahu, na ktorého základe sa vykonáva pracovná činnosť opatrovateľa detí pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, na splnenie kvalifikačných predpokladov absolvovaním akreditovaného kurzu opatrovania detí. Zamestnanec zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktorý má ukončené najmenej úplné stredoškolské vzdelanie získané v odbore vzdelávania s odborným zameraním v inej oblasti , než je oblasť zameraná na starostlivosť o dieťa, musí absolvovať akreditovaný kurz zameraný na starostlivosť o deti v rozsahu 220-hodín najneskôr do 6 mesiacov od nástupu do tohto zamestnania a ukončiť tento kurz najneskôr do 12 mesiacov od nástupu do tohto zamestnania. Ak splní tento záväzok, kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti opatrovateľa detí sa u neho budú považovať aj do doby takto absolvovaného akreditovaného kurzu za splnené.
- **Zmena v nadväznosti na vracanie úhrady za službu v prípade neobsadenosti miesta v zariadení**
V zákone o sociálnych službách sa explicitne ustanovilo, že povinnosť vrátiť zaplatenú úhradu za sociálnu službu za dobu neprítomnosti dieťaťa v zariadení sa nebude uplatňovať pri poskytovaní tejto sociálnej služby s výnimkou zaplatenej úhrady za stravovanie. Vo svojich dôsledkoch navrhovaná úprava znamená, že zákon o sociálnych službách nebude obmedzovať zmluvnú voľnosť pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, pokiaľ ide o podmienky platenia úhrady za poskytovanú sociálnu službu počas neprítomnosti dieťaťa s výnimkou zaplatenej úhrady za stravovanie, u ktorej naďalej zo zákona nevznikne povinnosť jej platenia počas neprítomnosti dieťaťa. V konkurenčnom trhovom prostredí poskytovateľov týchto služieb, vzhľadom na povahu a charakter týchto služieb a cieľovú skupinu, ktorej je poskytovaná, sa predpokladá proklientsky orientovaná politika prevádzkovateľov týchto služieb, a to i pokiaľ ide o obsah konkrétnych zmluvných podmienok poskytovania tejto služby, čo umožnilo upustenie od širších regulačných zásahov.

[Otázky a odpovede](#)

Zmeny v zákone o sociálnych službách od 1. 1. 2018 v nadväznosti na zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a opatrovateľov detí

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov bol s účinnosťou od 1. januára 2018 menený a doplnený dvoma novelami tohto zákona o sociálnych službách vykonanými zákonom č. 331/2017 Z. z. a zákonom č. 351/2017 Z. z. (ďalej len „zákon o sociálnych službách“).

Do pozornosti dávame najmä nasledovné zmeny:

- Do zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa je možné za zákonom stanovených podmienok prijať aj deti nepracujúcich rodičov (rodič nespĺňa podmienku podpory zosúladovania rodinného života a pracovného života podľa § 32b ods. 1 zákona o sociálnych službách), alebo rodičov, ktorí nevyžadujú pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (§ 31 ods.3 tohto zákona), ak situácia v rodine z akýchkoľvek iných dôvodov vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa (§ 2 ods. 1 písm. f) a ods. 5 zákona o sociálnych službách) . Právna úprava však viaže možnosť poskytovať starostlivosť o deti týmto rodičom, len za predpokladu, že v zariadení sú voľné

- kapacity, ktoré nemožno obsadiť dieťaťom rodiča, ktorý spĺňa podmienku podpory zosúladaťovania rodinného života a pracovného života podľa § 32b ods. 1 zákona o sociálnych službách alebo rodiča, u ktorého je naplnený dôvod poskytnutia pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31 ods.3 tohto zákona.
- Novo sa vymedzuje maximálny čas poskytovania starostlivosti v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa a všeobecne aj v rámci služby na podporu zosúladaťovania rodinného života a pracovného života, ak ide o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom (teda aj pre terénnu formu tejto sociálnej služby a ambulantnú sociálnu službu mimo zariadenia). Poskytovanie starostlivosti o takéto dieťa bude možné jednotne do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov dieťaťa, alebo šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom. Teda napr. dieťa narodené v mesiacoch január až august do 31. augusta príslušného roku a dieťa narodené v mesiacoch september až december až do 31. augusta nasledujúceho roku.
 - Poskytovať službu na podporu zosúladaťovania rodinného života a pracovného života, ako aj službu pomoci pri osobnej starostlivosti je možné len na základe žiadosti o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb. Táto povinnosť sa viaže v prechodnom ustanovení zákona o sociálnych službách aj na osoby, ktoré poskytovali za odplatu starostlivosť o dieťa, ktorá svojím obsahom i cieľovou skupinou zodpovedá tomuto, už s účinnosťou od 1. marca 2017 novému druhu sociálnej služby podľa tohto zákona, k 28. februáru 2017 a poskytujú túto starostlivosť aj po 28. februári 2017. Povinnosť týchto osôb - doterajších poskytovateľov starostlivosti o deti, ak majú záujem túto starostlivosť, ktorá je už sociálnou službou podľa zákona o sociálnych službách, poskytovať aj naďalej, požiadať príslušný vyšší územný celok o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb sa presunula namiesto pôvodného dátumu do 31. decembra 2017 až na termín do 30.júna 2018.
 - Precizovali sa požiadavky kladené na obsah kolaudačných rozhodnutí preukazujúcich v rámci konania o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb jednu z plnenia priestorových podmienok na poskytovanie sociálnej služby v zariadení. Vyšší územný celok v rámci konania vo veci zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb novo akceptuje aj právoplatné kolaudačné rozhodnutie s určeným účelom užívania stavby (napr. materská škola), ktorý zodpovedá účelu druhu sociálnej služby (služba na podporu zosúladaťovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa).
 - Novo sa ustanovilo, že sankciu za prevádzkovanie tzv. nepovolennej činnosti bez registrácie nemožno vzťahovať na služby či činnosti, ktoré síce z hľadiska obsahu vykonávanej činnosti zodpovedajú službe na podporu zosúladaťovania rodinného života a pracovného života, ale prevažujúcou cieľovou skupinou detí z hľadiska ich veku nezodpovedajú tejto sociálnej službe. Za zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa teda nemožno považovať zariadenie, ktorého podstata činnosti je zameraná na iné vekové skupiny detí. Za zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa nemožno teda považovať také zariadenie v ktorom prevažná väčšina detí (viac ako 75%) nezodpovedá cieľovej skupine detí pre tento druh sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách, ale zodpovedá cieľovej skupine na poskytovanie služby starostlivosti o dieťa, či predškolskej výchovy podľa iných právnych predpisov.
 - Upravil sa maximálny počet detí o ktoré sa môže pri poskytovaní služby na podporu zosúladaťovania rodinného života a pracovného života, ak ide o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, starať opatrovateľ detí z najviac troch detí podľa doterajšej právnej úpravy, na najviac štyri deti (tak ako doposiaľ, aj naďalej platí, že táto regulácia sa nevzťahuje, ak ide o súrodencov), čo bude mať pozitívny vplyv na zabezpečenie dostupnosti a finančnej udržateľnosti tejto služby.
 - Novo sa ustanovila požiadavka na kvalifikačné predpoklady zamestnancov pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa tak, že ak toto zariadenie poskytuje starostlivosť o dieťa do jedného roku veku, musí najmenej jeden opatrovateľ detí spĺňať podmienky na výkon zdravotníckeho povolania sestry, pôrodnej asistentky alebo zdravotníckeho asistenta, a to v záujme posilnenia bezpečnosti detí do jedného roku veku v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa v prípade vzniku možných krízových situáciách vyžadujúcich si v záujme života a zdravia dieťaťa rýchly zásah, a to ešte pred poskytnutím zdravotnej starostlivosti poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

[Otázky a odpovede](#)

Dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb

Poskytovatelia sociálnej služby na zosúladaťovanie rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktorí:

- sú zapísaní do registra poskytovateľov sociálnych služieb, vedeného príslušným vyšším územným celkom a
- poskytujú túto sociálnu službu bez dosahovania zisku

môžu požiadať o dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb na rozpočtový rok 2018 podľa zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení zákona č. 393/2012 Z. z. (ďalej len „zákon o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR“) na účely debarierizácie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

Potenciálnymi žiadateľmi o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb na účely debarierizácie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku teda môžu byť verejní poskytovatelia tejto sociálnej služby- spravidla obce, resp. neverejní poskytovatelia tejto sociálnej služby s právnu formou založenou na neziskovom základe v predmete tejto hlavnej činnosti, napr. nezisková organizácia, občianske združenie.

Žiadosť o dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb na rozpočtový rok 2018 je potrebné v súlade so zákonom o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR predložiť v termíne od 1. novembra 2017 do 31. decembra 2017. V súlade s § 110z ods. 1 zákona o sociálnych službách prevádzkovatelia zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, ktorí ich prevádzkovali k 28. februáru 2017, majú ustanovenú lehotu až do 31. decembra 2017 na podanie žiadosti o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb.

U p o z o r ň u j e m e, že vzhľadom na dĺžku konania zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb, možnosť využitia dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb na účely debarierizácie zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku na rozpočtový rok 2018 je viazaná na potrebu podania žiadosti o zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb čo najskôr tak, aby doklad preukazujúci zápis do registra poskytovateľov sociálnych služieb mohol byť už súčasťou žiadosti o dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb na rozpočtový rok 2018, ktorú je potrebné predložiť v termíne od 1. novembra 2017 do 31. decembra 2017, tak ako to vyžaduje zákon o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR.

Rodičia [Opatrovateľ detí](#)

[Čítaj ďalej](#)

[Čítaj ďalej](#)

Zariadenia starostlivosti o deti [Otázky a odpovede](#)

[Čítaj ďalej](#)

[Čítaj ďalej](#)